

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudce Mgr. Bc. Vojtěcha Dědka a soudkyně JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobkyně: **P. U Z. s. a.s.**
sídlem D. 14/84, X Ú. n. L.
zastoupená advokátem Dr.iur. Erwinem Hanslikem
sídlem U Prašné brány 1078/1, 110 00 Praha – Staré Město

proti
žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát Olomouc**
sídlem Pavelkova 13, 772 85 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2023 č. j. SZPI/CZ839-5/2023, ve věci
zákazu uvádění potravin na trh,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát Olomouc (dále jen „správní orgán I. stupně“) zahájila dne 17. 4. 2023 v provozovně žalobkyně kontrolu zaměřenou mj. na označování lihovin vyráběných žalobkyní. V rámci kontroly byly podrobeny hodnocení lihoviny produktové řady S. m.
2. Označení celkem šesti lihovin z této řady bylo označeno jako nevyhovující požadavkům nařízení č. 1169/2011 a nařízení č. 2019/787. Správní orgán I. stupně opatřením ze dne 4. 9. 2023, č. P054-81302/23/F01//D (dále jen „první opatření“) uložil žalobkyni v termínu do

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

15. 10. 2023 odstranit zjištěný nevyhovující stav. Na žádost žalobkyně byl termín ke splnění opatření prodloužen do 15. 11. 2023.

3. Jednalo se o následující výrobky:
- Ž. S. m. No. 1, 38 % obj., 0,5 litru;
 - Ž. S. m. R. No. 4, 40 % obj., 0,7 litru;
 - Ž. S. m. B. C. R. W. No.4, 40 % obj., 0,7 litru;
 - Ž. S. m. S. Ž. W. 4+3, 40 % vol., 0,7 l;
 - Ž. S. m. L. E. 500 years S. B. No.8, B. T.: B., alc. 40 % vol., 700 ml (resp. šarže L23046);
 - Ž. S. m. L. E. 500 years S. B. No.12, B. T.: B., alc. 40 % vol., 700 ml (resp. šarže L23054).
4. Dne 27. 11. 2023 provedl správní orgán I. stupně u žalobkyně druhou kontrolu, při které zjistil, že se skutkový stav zjištěný první opatřením nezměnil, tzn. žalobkyně neupravila označení předmětných lihovin v souladu s prvním opatřením. Správní orgán I. stupně konstatoval porušení § 4b odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SZPI“) a opatřením ze dne 27. 11. 2023, č. P090-81302/23/C (dále jen „druhé opatření“), žalobkyni zakázal uvádění předmětných lihovin na trh. Žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání žalobkyně proti druhému opatření zamítla.

II. Obsah žaloby

5. Žalobkyně se domáhala zrušení napadené rozhodnutí a namítla, že napadené rozhodnutí se zakládá na nesprávném výkladu čl. 7 odst. 1 písm. a) a čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011 a čl. 13 odst. 1 nařízení 2019/787, přičemž na základě tohoto nesprávného výkladu byly etikety na zboží shledány rozporné se zákonnými požadavky a žalobkyni bylo uloženo opatření podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI.
6. Žalobkyně má za to, že v naprosté většině případů nedošlo k porušení uvedených nařízení. Spojení číslice s výrazem *No.* k označení interního předpisu, popř. receptury je na trhu zcela běžné a průměrný spotřebitel jej nemůže zaměnit s údajem o stáří lihoviny, jelikož tento údaj je naopak uváděn za doprovodu výrazů *aged, years, years old, y.o.* atp. Označování řady výrobků určitým číslem je napříč odvětvími (od mobilních telefonů přes automobily až právě po lihoviny) zcela běžným postupem a spotřebitelé jsou na tuto praxi zvyklí. Ačkoliv žalobkyně nepopírá, že jednání jiných výrobců lihovin ji nezavazuje povinnosti dodržovat předpisy potravinového práva, etikety jiných výrobců běžně se vyskytující na předmětném trhu jsou nepochybně směrodatné i pro vnímání etiket žalobkyně ze strany spotřebitelů, jelikož v konečném důsledku dotvářejí jejich očekávání ohledně údajů na etiketách lihovin a jejich významu.
7. Žalobkyně k porušení čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011 souhrnně namítla, že finální výrobek skutečně zraje v dubových sudech, jak žalobkyně uváděla na obou stranách etikety, a zkrácení doby, po kterou je lihovina uložena v těchto sudech, které jí dodají typické vlastnosti, nemá v tomto případě vliv na přesnost údajů na etiketě, jelikož žalobkyně nikde ani údaj o době zrání neuvádí. Z tohoto důvodu rovněž není patrné, na základě jakého údaje by měl spotřebitel nabýt mylné očekávání, že předmětný výrobek zraje v sudu nejméně 1 rok, popřípadě více let dle typu porušení u jednotlivých lihovin. Jak připouští správní orgán I. stupně, doba uložení lihoviny, kdy se dá hovořit o jejím zrání, není legislativně jednoznačně definována, a správní orgán nemůže bez dalšího tvrdit, že není dodržován

tradiční způsob zrání žitného destilátu v dubových sudech dle původní české receptury jen z toho důvodu, že původně byla interně stanovena doba uložení v sudech 1 rok a posléze došlo ke zkrácení tohoto interního (a spotřebiteli tudíž zcela neznámého) postupu. Je zcela běžné, že detaily jednotlivých způsobů výroby se v průběhu let mění a žalobkyně logicky podniká kroky k zefektivnění výroby, aniž by zároveň došlo ke snížení kvality výsledného produktu. Výraz *původní česká receptura* použitý na etiketě výrobků poukazuje na skutečnost, že se jedná o recepturu českého původu, tj. že původ receptury je v českých zemích a nejedná se o recepturu přejatou ze zahraničí. Slova *500 let tradice a zkušeností s destilováním v P. U Z. s. je obsaženo v každé kapce české žitné* jednoznačně odkazují na dlouholetou tradici výroby lihovin a pouze z důvodu zahraničního původu zpracovávaného destilátu nelze tuto formulaci považovat za zavádějící.

8. Dále namítla, že žalovaný dospěl k nesprávnému závěru, že žalobkyně nevyhověla prvnímu opatření, čímž se měla dopustit porušení § 4b odst. 1 zákona o SZPI. Žalobkyně ve lhůtě určené prvním opatřením zajistila změnu etiket tak, že předmětné lihoviny vyrobené po dni 15. 11. 2023 již označovala novými etiketami, které byly upraveny v souladu s výhradami správního orgánu I. stupně. Správní orgány tuto skutečnost nerozporovaly. Žalobkyně tudíž trvá na tom, že řádně splnila všechny povinnosti uložené prvním opatřením. Pokud bylo cílem prvního opatření, aby také vyměnila etikety na již existujících láhvích opatřených původními etikami, měl správní orgán I. stupně tento požadavek dostatečně upřesnit a zvolit k němu lhůtu, která by ze strany žalobkyně umožňovala tomuto opatření vyhovět.
9. Opatření spočívající v zákazu uvádění na trh je nezákonné a nepřiměřené. Žalobkyně zcela vyhověla požadavkům prvního opatření. Uložení zákazu uvádění na trh je namísto u zdravotně závadných výrobků nebo v případě, že by žalobkyně se správními orgány zcela odmítala spolupracovat či nepodnikla žádné kroky ke splnění povinností uložených prvním opatřením.

III. Vyjádření žalované

10. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout a uvedla, že všechna konkrétní kontrolní zjištění jsou podrobně uvedena v kontrolních materiálech, kde jsou i náležitě odůvodněna. Správní orgán I. stupně u každého zjištění i u každého bodu uloženého prvním opatřením vyjevil, jaké důvody a jaké konkrétní zjištěné skutečnosti ho k daným závěrům vedly. Žalovaná se dále podrobně vyjádřila k jednotlivým pochybením etiket lihovin zjištěné správním orgánem I. stupně a reagovala na jednotlivé výtky žalobkyně.
11. Žalobkyně text prvního opatření záměrně dezinterpretuje. Pokud správní orgán I. stupně konstatoval nedostatky u etiket lihovin žalobkyně a uložil jí, aby nedostatky odstranila do 15. 10. 2023, resp. do 15. 11. 2023, bylo smyslem uložených opatření odstranit stávající nevyhovující stav, tedy zajistit, aby po datu 15. 11. 2023 žádný předmětný výrobek uváděný na trh nebyl označen klamavými či zavádějícími údaji. K tomuto byla stanovena přiměřená lhůta, která byla na žádost žalobkyně prodloužena. Kontrolou plnění prvního opatření bylo zjištěno, že i po datu 15. 11. 2023 byly nadále uváděny na trh výrobky produktové řady S. ž. m. s původními etiketami, tj. etiketami shodnými se stavem v okamžiku, kdy bylo uloženo první opatření. Protiprávní stav odstraněn nebyl.
12. Správní orgán I. stupně od počátku kontroly šetřil práva žalobkyně, jelikož nepřistoupil k zákazu uvádění na trh daných výrobků již po prvním nevyhovujícím zjištění a poskytl

žalobkyni velkorysou lhůtu k odstranění zjištěných nedostatků. Žalovaná je toho názoru, že zde byl relevantní důvod pro uložení zákazu uvádění potravin na trh, pokud předmětné lihoviny ke dni vydání opatření nesplňovaly požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. Smyslem ukládaného opatření je ochrana spotřebitele, resp. jeho práva na pravdivé a nezavádějící informace o potravinách. Jelikož žalobkyně ani po uložení prvního opatření závadný stav neodstranila, správní orgán I. stupně neměl k dispozici již jiný prostředek, jak zabránit, aby nebyl spotřebitel nadále klamán.

IV. Replika žalobkyně

13. Žalobkyně reagovala na vyjádření žalované a zopakovala svou argumentaci k jednotlivým pochybením a dodatečnému vysvětlení žalované. Stran druhé námitky dodala, že podnikla nezbytné kroky k tomu, aby od 15. 11. 2023 nebyly vyráběny výrobky s původními etiketami, a nesouhlasí tedy s tvrzením žalované, že ke dni 15. 11. 2023 neodstranila závadný stav. Uložení prvního opatření tak, jak jej vykládá žalovaná, nebylo proveditelné, a logický je tedy právě výklad žalobkyně. Žalobkyně povinnosti uložené prvním opatřením řádně splnila. Vedle požadavku na vhodnost a přiměřenost opatření je jednou z povinností žalované před uložением opatření prověřit, zda je vůbec možné, aby mu povinný subjekt ve stanoveném čase vyhověl. To se v daném případě nestalo.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Soud přezkoumal rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů. Ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (*ex officio*), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“). Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
15. Soud se nejprve zabýval námitkou porušení evropských nařízení u jednotlivých etiket lihovin. Souhrnně vypořádal námitky vztahující se k porušení čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011 uvedením kombinace No. s číselným označením na etiketách kontrolovaných lihovin (bod V. A. rozsudku). Následně se věnoval porušením čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011 u jednotlivých lihovin (bod V. B rozsudku). Závěrem soud vypořádal námitku porušení § 4b odst. 1 zákona o SZPI (V. C. rozsudku) a námitku nepřiměřenosti druhého opatření (bod V. D. rozsudku).

V. A. Porušení čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011

16. Soud se nejprve souhrnně zabýval pochybením označeným v prvním opatření body D 02, D 04, D 07, D 10, D 12 a D 15 (pro přehlednost soud bude užívat toto označení uvedené v prvním opatření, na které odkazuje také druhé opatření a napadené rozhodnutí). Pochybení žalobkyně mělo spočívat v tom, že na etiketách uvedla kombinaci označení No. s příslušným číslem (případně jen číslo) bez dodatečného vysvětlení.
17. K pochybení **D 02** správní orgán I. stupně k uvedl, že způsobem, jakým je na přední etiketě výrobku uvedena číslice 1 (barevně i velikostně odlišená od doprovodného výrazu No.), vedle níž je umístěn text související se stářím (zráním) lihoviny (*Ušlechtilý žitný destilát získává zráním v dubových sudech výjimečnou chuť.*) vyvolává u spotřebitele dojem, že lihovina zrála v dubových sudech 1 rok, ale přitom se nejedná o dobu zrání/stáří, ale o číslo interního předpisu žalobkyně. Význam zkratky No., není nikde na etiketě vysvětlen, stejně

jako není nikde na etiketě vysvětlen význam číslice 1. Spotřebiteli tak nemůže být jasné, co přesně tato číslice znamená.

Foto č. 1_SŽM No.1_přední etiketa

18. K pochybení D 04 správní orgán I. stupně uvedl, že způsobem jakým je na přední etiketě výrobku uvedena číslice 4 (velikostně i tloušťkou písma odlišená od doprovodného výrazu No.), vedle níž je umístěn text související se stářím/zráním lihoviny (*Zráním v sudech z amerického bílého dubu získává žitný destilát dokonale vyváženou jemnou chuť.*) vyvolává žalobkyně u spotřebitele dojem, že lihovina zrála v dubových sudech 4 roky, ale přitom číslice 4 neuvádí dobu zrání/stáří lihoviny, ale jedná se o číslo interního předpisu žalobkyně. V případě uvedení zkratky No., která není nikde na obale vysvětlena, stejně jako není vysvětlen význam samotné číslice 4, tak spotřebiteli nemůže být jasné, co informace No. 4 znamená.

Foto č. 5_SŽM No.4 Reserve_přední etiketa dole vlevo

Foto č. 6 _SŽM No.4 Reserve_ přední etiketa dole vpravo

19. K pochybení D 07 správní orgán I. stupně uvedl, že na základě způsobu, jakým je na přední etiketě výrobku uvedena číslice 4 (velikostně i tloušťkou písma odlišená od doprovodného výrazu No.), lze předpokládat u průměrného spotřebitele, že zvýrazněnou číslici 4 na přední etiketě lihoviny bude pokládat za uvedení stáří lihoviny, jak je u obdobných lihovin běžné. Navíc sousedící text *Čtyřleté zrání v sudech výhradně po Bourbonu předává destilátu jemnou chuť a typický nádech vanilky*. tuto domněnku může ještě dále podpořit. V případě výrobku Ž. S. m. B. C. R. W. No. 4, 40 % obj., 0,7 litru je u číslice 4 uveden text No. stejně jako u celé řady výrobků pod značkou Ž. S. m., a zkratka No. ani samotná číslice nejsou nikde na etiketě vysvětleny. Žalobkyně navíc sdělila, že tento údaj není údajem o stáří lihoviny. Tyto údaje jsou tak pro spotřebitele nejasné a nesrozumitelné.

Foto č. 10 _SŽM No.4 Whisky_ přední etiketa vlevo dole

20. K pochybení D 10 správní orgán I. stupně uvedl, že na přední etiketě výrobku jsou uvedeny a zvýrazněny číslice 4+3 bez doplňkového výrazu No., který je uveden na jiných výrobcích řady S. ž. m. Na přední etiketě výrobku nad číslicemi 4+3 je dále uveden text související se stářím (zráním) lihoviny, konkrétně *7 roků v dubových sudech*., takže průměrný spotřebitel bude pokládat číselný údaj 4+3 za uvedení stáří lihoviny, jak je u obdobných lihovin běžné, i když dle sdělení žalobkyně se nejedná o uvádění stáří whisky. V případě výrobku Ž. S. m. S. Ž. W. 4+3, 40 % vol., 0,7 l tak představuje uvedení těchto číslic nejasné a spotřebitelům těžko srozumitelné informace.

Foto č. 15_SŽM 4+3 Selection_přední etiketa vlevo dole

21. K pochybení D 12 správní orgán I. stupně uvedl, že z hlediska uvádění zvýrazněné číslice 8 na přední etiketě výrobku žalobkyně tuto číslici doplnila konkrétními údaji o čísle stočeného sudu i pořadovém čísle láhve a ročníku zasudování (2014). Navíc obklopila tuto zvýrazněnou číslici 8 nápisem *LIMITED EDITION*, takže spotřebitel dostává nejednoznačnou a nejasnou informaci o tom, co výrazná číslice na lihovině znamená. Lze tak s vysokou pravděpodobností předpokládat, že se spotřebitel bude domnívat, že se jedná o uvedené stáří lihoviny 8 let, i když se dle vyjádření žalobkyně jedná o číslo interního předpisu.

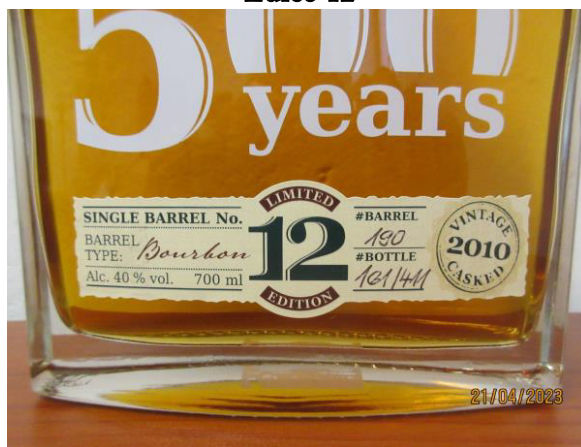
Edice 8

22. K pochybení D 15 správní orgán I. stupně uvedl, že žalobkyně tím, že na přední etiketě tohoto výrobku uvedla zvýrazněnou číslici 12 (k níž sdělila, že se jedná o údaj minimální doby zrání lihoviny, tj. 12 let), doplněnou ještě konkrétními údaji o čísle stočeného sudu i pořadovém čísle láhve a zavádějícím údajem o ročníku zasudování (2010), poskytla spotřebitelům nejasnou a nesrozumitelnou informaci. Kontrolou předložené výrobní dokumentace bylo totiž prokázáno, že pro výrobu finálního výrobku byla použita single grain scotch whisky, která zrála v dubových sudech před dodáním do provozovny kontrolované osoby v roce 2021 po dobu nejméně 25 let a poté v provozovně žalobkyně další 2 roky, než byla použita pro výrobu finálního výrobku. V souladu s ustanovením čl. 13 odst. 6 nařízení 2019/787 může být doba zrání nebo stáří v popisu, obchodní úpravě nebo označení lihoviny uvedena mimo jiné pouze za předpokladu, že se vztahuje k

nejmladší alkoholové složce této lihoviny. Spotřebitelé tak dle správního orgánu I. stupně zpravidla budou očekávat, že číslice 12 se vztahuje právě k nejmladší alkoholové složce, která ovšem v tomto případě zrála 25 let. Údaj o minimální době zrání lihoviny, je tedy nepřesnou informací, neboť použitá surovina zrála minimálně 27 (25 + 2) let, nikoliv 12 let. U lihoviny je navíc výrazná číslice 12 obklopená nápisem *LIMITED EDITION* a tím spotřebitel nedostává jednoznačnou a jasnou informaci o tom, co výrazná číslice na lihovině znamená.

Edice 12

Edice 12 detail

23. Podle čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011 platí, že *informace o potravině musí být přesné, jasné a spotřebitelům snadno srozumitelné.*
24. Zda jsou informace o potravině spotřebitelům snadno srozumitelné se posuzuje optikou průměrného spotřebitele. Dle Soudního dvora Evropské unie (SDEU) je průměrný spotřebitel osobou, která *má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory* (viz rozsudky ze dne 13. 1. 2000, Estée Lauder, C-220/98 a ze dne 12. 5. 2011, Ving Svergie, C-122/10). Podle NSS totiž není pravdou, že *průměrný spotřebitel je informovaný a obezřetný, nýbrž, jak vyplývá z citované judikatury Soudního dvora, je toliko průměrně informovaný, pozorný a rozumný. Průměrnost spočívá ve vyloučení extrémních poloh: na jedné straně se nejedná o spotřebitele, který by měl být „nesoudný, a proto je zapotřebí jej chránit jako malé dítě, aby se mu náhodou něco nestalo, protože nemá vlastní rozum“, (...), na druhé straně se ovšem ani nejedná o osobu natolik kritickou, která by byla zcela imunní vůči reklamním sdělením“.* „Pojem „průměrný spotřebitel“ ... směřuje spíše

k nižší míře předpokládané orientace, ostražitosti, schopnosti rozlišování apod. (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2016, č. j. 6 A 161/2013-44).

25. Soud se ztotožňuje se žalovanou, že označení lihovin na etiketě výrazem *No.*, který byl napsán podstatně menším písmem, doplněným příslušnou číslicí (v některých případech bez výrazu *No.*) tak, jak je popsáno výše, je pro průměrného spotřebitele nejasné a nesrozumitelné. Je tomu tak proto, že uvedené tvrzení není nikde na etiketě, ať již na přední či zadní straně, nikterak vysvětleno. V takovém případě může spotřebitel jen domýšlet, co znamená. Žalobkyně výraz *No.* a číslicí (příp. jen číslicí) umístila vedle textu o způsobu zrání lihoviny, což skutečně bez bližšího vysvětlení na etiketě může svádět k závěru, že se jedná o údaj týkající se doby zrání lihoviny, resp. její stáří. Sama žalobkyně v řízení tvrdila a nyní namítá, že se jedná o označení interního předpisu. To však z etiket v žádném případě nevyplývá. Již samotná argumentace žalobkyně, která poukazuje na zcela jiný údaj, než by se logicky dalo očekávat, tedy prokazuje důvodnost závěrů žalované o tom, že popsaná označení nejsou jasná a snadno srozumitelná ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011.
26. Odkaz žalobkyně na jiné výrobky (lihoviny), které mají dle žalobkyně na etiketě rovněž obdobné označení, nemění nic na závěru o nejasnosti etikety kontrolovaných lihovin žalobkyně pro průměrného spotřebitele. Pokud existuje praxe, jak naznačuje žalobkyně, že i ostatní prodejci či výrobci lihovin prodávají lihoviny s nejasným označením či jinak nejasnou či nesrozumitelnou informací na etiketě, neznamená to, že žalobkyně může tuto praxi následovat. Žalobkyně sice poukazuje na etikety jiných lihovin jiných výrobců, kde se má číselné tvrzení nacházet, ale už neuvádí, zda rovněž i tito výrobci uvádějí číselný údaj u textu o zrání lihoviny jako žalobkyně, případně zda údaj nějakým způsobem na etiketě vysvětlují. Samo uvedení číselného údaje (doplněného třeba i výrazem *No.*) totiž není problematické, pokud je jasné. V nyní řešené věci spočívá pochybení v tom, že tento údaj není vůbec vysvětlen a je nejasný. Žalobkyně žádné vysvětlení závadného údaje na etiketě neuvedla, a to je právě stěžejní pro posouzení věci. Jak sama žalobkyně uvedla a citovala některé příklady označování stáří lihovin na etiketách, je zcela běžné, zejména u lihovin typu whiskey, že na etiketě výrobku jsou uváděny údaje o stáří (doby zrání) lihoviny, a to povětšinou číslicí, výraznou a jasně oddělitelnou od ostatního textu, ke které se přidává přívlastek *aged*, *years*, *years old*, nebo *y.o.* apod. Takovéto označení však v případě kontrolovaných lihovin žalobkyně na etiketách uvedeno není, jakož není ani uveden vysvětlující význam označení *No.* v kombinaci s příslušným číslem. Soud proto žalobkyní označené důkazy neprovedl.
27. Průměrný spotřebitel není sto z etikety posuzovaných výrobků schopen zjistit, co výraz *No.* v kombinaci s číslicí znamená (případně jen číslice), protože tento prvek není na etiketě nikterak vysvětlen. S ohledem na to, že tento prvek je zásadním způsobem zvýrazněn od ostatního textu, mohou pro průměrného spotřebitele vyvstat pochybnosti, zda se jedná o označení interního postupu, jak tvrdí žalobkyně v projednávané žalobě, či právě např. označení doby zrání lihoviny. Pokud by se však opravdu mělo jednat o označení interní postupu, není důvod bez bližšího vysvětlení uvádět toto označení takovýmto výrazným způsobem na etiketě, neboť spotřebitel není nikterak seznámen s tím, co tento údaj znamená, ani nezná interní označení postupů žalobkyně. Soud tímto nezpochybňuje, že se opravdu může u přezkoumávaných výrobků jednat o označení interní postupu žalobkyně, nicméně o tom musí být spotřebitel informován tak, aby nemohlo dojít k záměně či pochybnostem o významu. Zvláště v případě, pokud žalobkyně číselný údaj umístila vedle textu o způsobu zrání lihoviny.

28. Žalobkyně namítla, že v případě lihoviny Ž. S. m. S. Ž. W. 4+3, 40 % vol., 0,7 l údaj uvedený na etiketě v podobě 4+3 nemohl navodit dojem, že se jedná o dobu stáří (zrání) lihoviny, a to zejména z toho důvodu, že doba stáří lihoviny je výslovně uvedena na dané etiketě. Soud má naopak za to, že pokud je na přední etiketě lihoviny uvedeno *7 roků v dubových sudech* a k tomu připojen údaj 4+3, může toto spojení zcela bezpochyby nabízet výklad, že údaj 4+3 se vztahuje právě k době zrání lihoviny v různých sudech po dobu nejprve 4 let a poté 3 let (což ostatně odpovídá realitě – viz str. 25 protokolu o kontrole ze dne 20. 7. 2023). Nicméně podstata tkví v tom, že tento údaj má dle žalobkyně označovat číslo interního předpisu, avšak z etikety to nevyplývá. V takovém případě si spotřebitel nemůže být jistý, co vlastně tento údaj znamená. I toto označení je proto nejasné a nesrozumitelné a umožňuje vícero výkladů, přičemž etiketa výrobku nedává spotřebiteli odpověď na to, o jaký údaj se jedná.
29. K lihovinám Ž. S. m. L. E. 500 years S. B. No. 8 a Ž. S. m. L. E. 500 years S. B. No.12 B. TYPE: B., alc. 40 % vol., 700 ml krajský soud doplňuje, že samotné označení *LIMITED EDITION* nebylo z pohledu žalované závadné. I v těchto případech šlo o to, že číselné údaje 8 a 12 nebyly vysvětleny, tj. nebylo vysvětleno, zda jde o dobu stáří, počet kusů v limitované edici či označení interního předpisu, jak namítá žalobkyně. Má-li se jednat o číslo interního předpisu, není to z etikety seznatelné. V případě lihoviny Ž. S. m. B. C. R. W. No.4. sice dle žalobkyně doba zrání odpovídá číselnému údaji 4, nicméně žalobkyně tvrdí, že význam No. 4 má zcela jiný význam (interní předpis). Potom ale takový údaj nelze označit jinak než jako nejasný, nadto je umístěn u textu ohledně stáří lihoviny.
30. Lze tak uzavřít, že spotřebitel nebyl na etiketě výrobků nikterak informován o existenci interního označování předpisů. Naopak uvedení předmětných označení vedle údajů o zrání spíše nasvědčuje, že tato značení mohla ve spotřebiteli vzbudit význam zcela jiný. Tento okruh námitek proto není důvodný.

V. B. Porušení čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011

31. V souladu s čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011 nesmí být informace o potravinách zavádějící, zejména *pokud jde o charakteristiky potravin a zvláště o její povahu, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, zemi původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání*. Cílem této úpravy je zajistit, aby si spotřebitelé nekoupili na základě zavádějících informací potravinu, kterou by si nekoupili, pokud by o ní měli informace zcela přesné a nezavádějící. Právní úprava tak směřuje k zajištění vysoké informovanosti spotřebitelů, aby si na jejich základě mohli učinit správný úsudek o charakteristice potravin.
32. Podle odst. 4 písm. b) téhož ustanovení se tato úprava použije rovněž na *obchodní úpravu potravin, jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, způsob jejich úpravy a místo vystavení*.
33. Obsahem povinnosti dle čl. 7 odst. 1 písm. a) citovaného nařízení je povinnost zajistit, aby označení potravin bylo pro spotřebitele přehledné srozumitelné a nikoliv zavádějící, tedy v zásadě neuvádět spotřebitele v omyl. Cíle a účel nařízení 1169/2011 jsou vyjádřeny předně v preambuli nařízení, a to tak, že *pro dosažení vysoké míry ochrany zdraví spotřebitelů a zaručení jejich práva na informace by mělo být zajištěno, aby byli spotřebitelé patřičně informováni o potravinách, které konzumují. Rozhodování spotřebitelů mohou ovlivňovat mimo jiné zdravotní, hospodářské, environmentální, sociální a etické úvahy* (bod 3). Čl. 2 odst. 1 téhož nařízení uvádí, že *toto nařízení stanoví základ pro zajištění vysoké úrovně ochrany*

spotřebitelů v souvislosti s informacemi o potravinách s přihlédnutím k rozdílům ve vnímání spotřebitelů a jejich informačních potřebách při současném zajištění plynulého fungování vnitřního trhu; dle čl. 3 odst. 1 nařízení platí, že poskytování informací o potravinách usiluje o vysokou úroveň ochrany zdraví a zájmů spotřebitelů poskytnutím základu, který konečnému spotřebiteli umožní informovaný výběr potravin a jejich bezpečné použití, se zvláštním ohledem na zdravotní, hospodářská, environmentální, sociální a etická hlediska.

34. K označování potravin považuje soud za vhodné poukázat na rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2014, č. j. 4 As 151/2014–32, č. 3157/2015 Sb. NSS, který se touto problematikou podrobně zabýval. NSS v předmětném rozsudku uvedl, že je zcela důvodné předpokládat, že spotřebitel může při výběru zboží vycházet z jakékoliv informace, která označuje potravinu, její obal nebo místo vystavení. Uvedením chybné informace dochází ke klamání spotřebitele a snížení možnosti vybrat si zboží podle vlastní preference, ať už se týká jakéhokoliv druhu uvedených údajů.

Ž. S. m. No. 1, 38 % obj., 0,5 litru

35. Ze správního spisu k uvedenému výrobku vyplývá, že žalobkyně etiketou na výrobku Ž. S. m. No. 1, 38 % obj., 0,5 litru. porušila čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011, neboť použitou formulací textů navozuje dojem, že se jedná o lihovinu vyrobenou destilací provedenou žalobkyní v provozovně v P. a zrající postupem, který byl v původní receptuře výrobku sice používán, ale v současnosti již používán není, neboť výrobek je v sudech uložen po nedefinovanou dobu (několik dní až týdnů), takže se nejedná o proces cíleného zrání, jak je uvedeno na etiketě (porušení D 01).

36. Text uvedený na přední etiketě ve zní:

- *Tradiční způsob zrání žitného destilátu v dubových sudech dle původní české receptury.*
- *ZAL:1518.*
- *Ušlechtilý žitný destilát získává zráním v dubových sudech výjimečnou chuť.*
- *500 let tradice a zkušeností s destilováním v P. U Ž. s. je obsaženo v každé kapce české ž.*

37. Text na zadní etiketě ve zní:

- *Lihovina. Složení: žitný destilát, přírodní macerát z ovoce dle originální receptury S. m., barvivo: karamel.*
- *Ušlechtilý žitný destilát zraje v dubových sudech v prostějovském sklepení hluboko pod zemí. Tím získává český originál harmonickou jemnou chuť s lehce štiplavým závěrem. Pro slavnostnější chvíle pro Vás náš blend master R. P. vytvořil výjimečně jemnou S. ži. M. R. a S.*

38. Krajský soud souhlasí s tím, že tvrzení uvedená na obou stranách etikety ve svém souhrnu navozují dojem, že lihovina vznikla destilací provedenou v provozovně žalobkyně, kde také zrála tradičním způsobem v dubových sudech dle původní české receptury. Žalobkyně totiž poukazuje na svou dlouholetou tradici s destilováním, český originál a na zrání v dubových sudech dle původní české receptury přímo v prostějovském sklepení, tj. přímo v provozovně žalobkyně a že právě zrání v provozovně žalobkyně dle původní receptury dodává lihovině typické vlastnosti. Veškerá tvrzení tedy poukazují na to, že výrobní proces (jak destilace, tak zrání) probíhá v P.

39. Soud z protokolu o kontrole ze dne 20. 7. 2023, č. P054-81302/23, zjistil, že primární složkou výrobku je žitný destilát výrobce C. S. S., S. 72, CH-8703 E./S., který je po smísení

s ostatními složkami uložen do dubových sudů a kádí v provozovně žalobkyně, přičemž minimální doba zrání není určena.

40. Čl. 4 odst. 1 nařízení 219/787 stanoví, že se zráním rozumí *uskladnění lihoviny ve vhodných nádobách po dobu, během níž mohou v lihovině proběhnout přirozené reakce, které jí dodají typické vlastnosti*. Aby se mohlo jednat o zrání ve smyslu citovaného ustanovení, musí trvat po takovou dobu, aby v lihovině proběhly přirozené reakce, které lihovině dodají typické vlastnosti. Doba uskladnění lihoviny se tedy bude v jednotlivých případech lišit, vždy však musí být tak dlouhá, aby došlo k přirozeným reakcím, které dodají lihovině typické vlastnosti.
41. Krajský soud je zajedno s žalovanou, že se v tomto případě nejedná o zrání dle původní receptury. Sama žalobkyně při kontrole uvedla, že dle původní receptury posuzovaná lihovina zrála v dubových sudech po dobu 1 roku, aby se dosáhlo požadovaných klíčových (zejména chuťových) vlastností. Pokud tedy došlo ke zrušení této doby a lihovina je uskladněna v sudech po nahodilou a velmi krátkou dobu (11, resp. 34 dnů – viz str. 5 vypořádání námitek ze dne 6. 9. 2023; resp. doba uložení se odvíjí přímo od objemů výroby – viz str. 18 protokolu o kontrole ze dne 20. 7. 2023), ale má přesto vlastnosti dle původní receptury, pak je zřejmé, že uložení v sudu nemá na vlastnosti lihoviny vliv, doba uložení v sudu je u jednotlivých šarží nahodilá a nejedná se tak o cílené zrání dle původní receptury. V takovém případě tedy není dodržován *tradiční způsob zrání žitného destilátu v dubových sudech dle původní české receptury*, jak deklarovala žalobkyně na etiketě výrobku. Navíc žalobkyně na přebalu lihoviny vedle textu o způsobu zrání lihoviny připojila výraznou a velikostně odlišnou číslici 1 evokující právě dobu zrání lihoviny v provozovně žalobkyně (viz výše).
42. Soud rovněž souhlasí se závěry žalované, že informace na přední etiketě týkající se místa výroby, a tedy původu primární složky lihoviny konkrétně slova *500 let tradice a zkušeností s destilováním v P. U Z. st. je obsaženo v každé kapce české ž.* jsou rovněž zavádějící, neboť tyto informace evokují u průměrného spotřebitele představu, že se jedná o lihovinu, jejíž základní složka, žitný destilát, byla destilována žalobkyní v P. U Z. s., ve které tyto procesy probíhají 500 let, ale ve výrobku byl ve skutečnosti použit destilát zakoupený od švýcarského výrobce a je tedy nečeského původu. Takto dlouhá tradice destilování se proto nemohla promítnout do finálního výrobku, pokud tento nebyl v provozovně žalobkyně destilován, nýbrž jen krátce uskladněn. Toto zavádějící tvrzení je dále podpořeno termínem *český originál* použitým na zadní etiketě lihoviny, přestože se o destilát vydestilovaný v ČR nejedná. Pokud žalobkyně tvrdila, že etiketa odkazuje na 500letou historii výroby lihovin v P. u Z. s., ačkoliv prodáváný produkt nikdy v její provozovně destilován nebyl, resp. výroba destilátů (ovocných) začala v P. až od roku 2018, kdy bylo zakoupeno za tímto účelem destilační zařízení, jedná se o zavádějící informace.
43. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že odkaz na *originální českou recepturu* nemusí sám o sobě znamenat, že se výrobek dle této receptury vyrábí v ČR. Nicméně v kombinaci s ostatními tvrzeními na etiketě je tento dojem navozen.
44. Argumentace reklamní nadsázkou není přiléhavá, protože text na etiketě není reklamním textem, ale označením potraviny ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. j) nařízení 1169/2011 a tedy informací o potravine ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) nařízení 1169/2011, která nesmí být zavádějící.

Ž. S. m. R. No. 4, 40 % obj., 0,7 litru

45. Ze správního spisu k uvedenému výrobku vyplývá, že žalobkyně etiketou na výrobku Ž. S. m. R. No. 4, 40 % obj., 0,7 litru porušila čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011, neboť použitou formulací textů navodila dojem, že se jedná o lihovinu vyrobenou destilací provedenou žalobkyní v provozovně v P. a zrající postupem, který žalobkyně ve skutečnosti nepoužívá, neboť výrobek je uložen po nedefinovanou dobu (několika dní až týdnů) a nikoliv stařen, jak je uvedeno na etiketě, v sudech nedoloženého původu, a nikoliv v sudech ze dřeva bílého dubu (*Quercus alba*) (porušení D 03).
46. Znění etikety:
- *Vytvořeno dle tradiční české originální receptury z ušlechtilého žitného destilátu.*
 - *ZAL:1518.*
 - *Zráním v sudech z amerického bílého dubu získává žitný destilát dokonale vyváženou jemnou chuť.*
 - *500 let tradice a zkušeností s destilováním v P. U Z. s. je obsaženo v každé unikátní lahvi.*
 - *V. z P. udělil roku 1518 právo várečné domu U Z. s. a tím nastartoval tradici pět set let destilování. Sudy z amerického bílého dubu uložené hluboko pod zemí dávají českému originálu dokonale vyváženou jemnou chuť. Pro slavnostnější chvíle pro Vás náš blend master R. P. vytvořil výjimečně jemnou S.*
 - *Lihovina. Složení: žitný destilát, přírodní macerát z ovoce dle originální receptury S. m., karamel.*
47. Žalobkyně v případě této lihoviny v žalobě toliko odkázala na své námitky vznesené u Ž. S. m. No. 1, 38 % obj., 0,5 litru. Proto i krajský soud odkazuje na vypořádání námitek vztahujících se k této lihovině (viz výše).
48. V tomto případě sice žalobkyně výslovně neuvedla tvrzení, že destilát zraje v prostějovském sklepení, jako v případě lihoviny výše, avšak odkazem na českou originální recepturu, český originál a historii P. U Z. s., kdy navíc údaj o zrání je uveden hned za tvrzením o vzniku palírny, evokuje žalobkyně, že jak destilace, tak zrání, probíhá přímo u ní v provozovně. Navíc žalobkyně v řízení neprokázala, že by lihovina zrála v sudech vyrobených z amerického bílého dubu (což v žalobě sama uznává), kdy nadto právě toto zrání má dodat dle tvrzení na etiketě dokonale jemnou chuť.

Ž. S. m. B. C. R. W. No. 4, 40 % obj., 0,7 litru

49. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně porušila čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011, neboť použitou formulací textů navodila dojem, že se jedná o whisky vyrobenou destilací provedenou žalobkyní v provozovně v P. a zde také zrající po dobu čtyř let, když ve skutečnosti se jedná o blend skotských whisky vyrobených ve Skotsku a ve Skotsku zrajících po dobu nejméně 4 let v sudech po bourbonu (porušení D 05).
50. Dále žalobkyně porušila čl. 13 odst. 1 nařízení 2019/787, neboť neuvedla na obalu lihoviny každý použitý druh lihu zemědělského původu nebo destilátu zemědělského původu v sestupném pořadí podle množství vyjádřeného jako obsah čistého alkoholu v procentech objemových, ale uvedla odkaz pouze na jednu ze surovin – žito (resp. žitný destilát), přestože pro výrobu lihoviny byl použit destilát vyrobený i z jiných druhů obilovin, nikoliv výhradně ze žita (porušení D 06).
51. Znění etikety:

- *Vytvořeno dle tradiční české originální receptury z ušlechtilého žitného destilátu.*
 - *ZAL:1518.*
 - *Čtyřleté zrání v sudech výhradně po Bourbonu předává destilátu jemnou chuť a typický nádech vanilky.*
 - *500 let tradice a zkušeností s destilováním v P. U Z. stromu je obsaženo v každé unikátní lahvi.*
 - *Ž. whisky zraje čtyři roky výhradně v dubových sudech po Bourbonu a svůj příběh nejstarší evropské palírny nasává hluboko v prostějovském sklepení, pět metrů pod zemí.*
 - *Vybrané sudy předávají typickou jemnou chuť po vanilce s ovocným uzávěrem.*
 - *Lihovina. Složení: žitný destilát, přírodní macerát z ovoce dle originální receptury S. m., karamel.*
52. Stran porušení týkajících se postupu a místa (D 05) žalobkyně v případě této lihoviny v žalobě toliko odkázala na své námitky vznesené u Ž. S. m. No. 1, 38 % obj., 0,5 litru. Proto i krajský soud odkazuje na vypořádání námitek vztahujících se k této lihovině (viz výše).
53. Lze doplnit, že dle proudového diagramu předmětná lihovina vzniká smísením whisky nakoupené ve Skotsku (blend whisky, který zrál v dubových sudech ve Skotsku – *blend whiskey je míchaná whiskey, která vzniká libovolnou kombinací sladových a obilných whisky, pozn. soud*). Po dovezení do ČR je k této whisky přidána voda a karamel a výsledný produkt je uložen do sudů po bourbonu, kde je uložen po dobu, která není stanovena. Žalobkyně přitom při kontrole nebyla schopna vysvětlit, proč je na etiketě uvedeno tvrzení originální, tradiční, české receptury, když je lihovina vyrobena z whisky vyrobené ve Skotsku dle skotských předpisů (srov. str. 22 protokolu o kontrole ze dne 20. 7. 2023). Tvrzení o receptuře jsou tedy jednoznačně zavádějící.
54. Totéž platí o tvrzení o zkušenostech s destilací, protože předmětná whisky byla destilovaná ve Skotsku dle skotských předpisů. Zavádějící je dle názoru soudu také tvrzení o zrání v dubových sudech v prostějovském sklepení, protože i zde je doba uskladnění v sudech nahodilá, v jednom případě došlo dokonce ke stočení lihoviny v den jejího uložení a tato lihovina ani nebyla uložena do sudů po bourbonu (viz str. 22 protokolu o kontrole ze dne 20. 7. 2023). Zrání v dubových sudech po bourbonu po dobu 4 let probíhalo ve Skotsku, nikoliv v P.
55. Nutno dodat, že tyto výtky žalované jsou částečně odlišné od předchozích, proto pouhý odkaz žalobkyně na dřívější námitky k jiné lihovině nemůže být z povahy věci dostačující.
56. Žalobkyně k porušení povinnosti ohledně uvádění použitého druhu lihu (D 06) uvedla, že praxe ohledně toho, kdy přesně lze destilát označovat jako žitný destilát, v současné době není zcela jednotná, přičemž žalobkyně vycházela z toho, že destilát v předmětném výrobku smí být označen jako žitný destilát, jelikož obsah žita v daném destilátu přesahoval 50 %. Žalobkyně nicméně dbá na to, aby veškeré údaje týkající se složení a dalších vlastností jeho výrobků byly na obalech uvedeny přesně a transparentně, a proto souhlasila s úpravou předmětné etikety. Žalobkyně závěr žalovaného o porušení čl. 13 odst. 1 nařízení 2019/787 nezpochybnila.
57. Proto jen obecně soud uvádí, že podle tohoto ustanovení platí, že *popis, obchodní úprava nebo označení lihoviny mohou odkazovat na suroviny použité k výrobě lihu zemědělského původu nebo destilátů zemědělského původu použitých k výrobě této lihoviny pouze tehdy, pokud*

byly tento líh nebo tyto destiláty získány výhradně z těchto surovin. V tomto případě je každý použitý druh lihu zemědělského původu nebo destilát zemědělského původu uveden v sestupném pořadí podle množství vyjádřeného jako obsah čistého alkoholu v procentech objemových. Pokud proto žalobkyně na přední i zadní straně etikety použila výraz žitná a žitný destilát, ačkoliv lihovina nebyla vyrobena z výhradně jednodruhového žitného destilátu, ale z blendu skotských obilných whisky vyrobených ze sladového ječmene a dalších obilovin včetně žita, nedostala povinnosti uložené citovaným ustanovením. V případě použití více druhů lihu bylo povinností žalobkyně každý použitý druh lihu zemědělského původu nebo destilát zemědělského původu uvést v sestupném pořadí podle množství vyjádřeného jako obsah čistého alkoholu v procentech objemových.

Ž. S. m. S. Ž. W. 4+3, 40 % vol., 0,7 l,

58. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně porušila čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení 1169/2011, neboť použitou formulací textů navodila dojem, že se jedná o whisky vyrobenou destilací provedenou žalobkyní v provozovně v P. a zde také zrající po dobu sedmi let, když ve skutečnosti se jedná o blend skotských whisky vyrobených ve Skotsku a také zrající ve Skotsku po dobu nejméně 7 let (porušení D 08).
59. Znění etikety:
 - *7 roků v dubových sudech.*
 - *500 let zkušeností s destilováním.*
 - *Nejstarší evropská palírna.*
 - *ZAL:1518.*
 - *V lahvi žitné whisky, kterou právě držíte v rukou, se skrývají roky poctivé práce a staletí zkušeností s destilováním.*
 - *Bl. M. R. P. osobně dohlíží na kvalitu žitného destilátu a pečlivě vybírá dokonale jemnou chuť s typicky nasládlou vůní po čerstvě posečeném žitu.*
60. Z protokolu o kontrole soud zjistil, že lihovina byla vyrobena z nakoupené blendované skotské whisky staré minimálně 7 let od dodavatele G. S. (sesterské společnosti G. M. Ltd., S.) přímísením vody a karamelu. Z předložené produktové specifikace dodavatele G. S. vyplývá, že použitá surovina je blend skotských whisek, stárí více než 7 let, který zrál v dubových sudech. B. byl dodán s přirozeným obsahem alkoholu a jedná se o blend skotských celozrnných nesladových a sladových whisek vyrobených z cereálních zápar obsahujících různě sladový ječmen, obiloviny, žito a vodu, zkvašených přísádkem kvasinek, vyrobených v kotlíkových destilačních zařízeních (pot stills) a kontinuální destilací a poté zrajících v dubových sudech po dobu minimálně 7 let. Z předloženého proudového diagramu výrobního procesu vyplývá, že po smíchání dodané suroviny s vodou a karmelem je hotový výrobek přečerpán do dubových sudů v provozovně žalobkyně a zde je uložen po dobu, která není žalobkyní nijak stanovena.
61. Soud se ztotožňuje s žalovanou, že doprovodné texty tak, jak jsou koncipovány na přední etiketě výrobku, mohou u běžného spotřebitele evokovat dojem, že výrobek je whisky, který byl vyroben v P. U Z. s., kde zrál po dobu 7 let. Žalobkyně sice na etiketě neuvádí konkrétně, že lihovina zraje 7 let v sudech v její provozovně ani že tento proces proběhl v zahraničí, avšak kombinace a grafika textu nabízí výklad, že je to právě provozovna žalobkyně, která má 500 let zkušeností s destilováním a lihovina byla v její provozovně destilována. To umocňuje označení P. U Z. s. na spodní přední etiketě a také trikolóra

vyobrazená na přední vrchní etiketě, která je navíc umístěna u tvrzení *nejstarší evropská palírna a zal. 1518*. Tím žalobkyně navozuje dojem o českém původu výrobku. Vše podtrhuje tvrzení o dohledu blend mastera, které navozuje klamný dojem, že tento se podílí na výrobě žitného destilátu, přitom dle zjištění žalované blend master pouze vybral vhodný blend whisky vyrobený ve Skotsku a dále jen dohlíží na to, zda u jednotlivých šarží dochází k dodání výrobků s dohodnutými parametry. Na výrobě použitých whisek, jejich blendování a staření se přitom nijak nepodílí (srov. str. 24 protokolu o kontrole ze dne 20. 7. 2023).

62. V provozovně žalobkyně destilace neproběhla. Jedná se o nakoupenou kategorizovanou lihovinu – whisky, resp. blend skotských whisky s minimálním stářím 7 let, u níž žalobkyně provádí pouze úpravu obsahu alkoholu přidavkem vody a barvy přidavkem karamelu. Údaj o tom, že žalobkyně má 500 let zkušeností s destilací a jedná se nejstarší evropskou palírnu, je proto v kontextu toho, že výsledný produkt byl v provozovně žalobkyně „pouze“ smíchán a upraven, pro spotřebitele zavádějící, pokud jde o charakteristiky potravin a zvláště o její povahu, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, zemi původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání. B. skotských whisek je vyrobený v souladu s příslušnými právními předpisy skotským výrobcem, nejedná se o whisky vyrobenou palírnou žalobkyně.

Ž. S. m. L. E. 500 years S. B. No.8, B. TYPE: B., alc. 40 % vol., 700ml (resp. šarže L23046),

63. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně v případě šarže L23046 porušila čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011 v návaznosti na § 2 odst. 5 vyhlášky č. 417/2016 Sb., jelikož na potravině uvedla informaci o zasudování lihoviny v roce 2014, jejíž pravdivost není schopna dokázat, a tím poskytla spotřebitelům informace, které nejsou přesné (pochybení D 11).
64. K tomu žalobkyně uvedla, že připouští, že v důsledku výjimečného administrativního pochybení došlo ke skartaci nabývacího dokladu k surovině použité k výrobě dané šarže předmětného výrobku. Žalobkyně nicméně trvá na tom, že poskytnuté údaje na předmětné etiketě jsou přesné, a podotýká, že v případě ostatních šarží daného výrobku je schopna doklady k surovině použité pro výrobu doložit, což v průběhu kontroly sdělila i správnímu orgánu I. stupně. Žalobkyně vzhledem k výše uvedenému považuje závěr o porušení čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011 za přehnaně formalistický, jelikož se jednalo o naprosto ojedinělý administrativní omyl, přičemž žalobkyně již od jeho vzniku zavedla elektronický systém, který opakování obdobného pochybení vylučuje.
65. Podle § 2 odst. 5 vyhlášky č. 417/2016 Sb., platí, že *informace o potravinách neobsahují údaje, jejichž pravdivost nelze dokázat*. Z uvedeného vyplývá, že žalobkyně je povinna informace o potravinách uvádět na etiketách či jinde jen takové, jejichž pravdivost lze prokázat. Pokud proto žalobkyně na etiketě kontrolované lihoviny uvedla informaci o zasudování lihoviny v roce 2014, aniž by byla při kontrole tuto skutečnost schopna prokázat, jednala v rozporu s uvedenou vyhláškou, čl. 7 odst. 2 nařízení 1169/2011. V takovém případě se nejedná o přehnaný formalismus, jak žalobkyně namítla. Správní orgán postupoval zcela správně.

Ž. S. m. L. E. 500 years S. B. No.12, B. TYPE: B., alc. 40 % vol., 700ml (resp. šarže L23054)

66. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně porušila čl. 13 odst. 1 nařízení 2019/787, neboť neuvedla na obalu lihoviny každý použitý druh lihu zemědělského původu nebo destilátu zemědělského původu v sestupném pořadí podle množství vyjádřeného jako obsah čistého alkoholu v procentech objemových, ale uvedla odkaz pouze na jednu ze surovin –

žito (resp. žitný destilát), přestože pro výrobu lihoviny byl použit destilát vyrobený i z jiných druhů obilovin, nikoliv výhradně ze žita (porušení D 13).

67. K porušení D13 žalobkyně uvedla, že praxe ohledně toho, kdy přesně lze destilát označovat jako žitný destilát, v současné době není zcela jednotná, přičemž žalobkyně vycházela z toho, že destilát v předmětném výrobku smí být označen jako žitný destilát, jelikož obsah žita v daném destilátu přesahoval 50 %. K vypořádání této obecné námitky viz výše u lihoviny Ž. S. m. B. C. R. W.fSta No.4, 40 % obj., 0,7 litru.

V. C Námitka směřující vůči porušení § 4b odst. 1 zákona o SZPI

68. Žalobkyně namítla, že žalovaná dospěla k nesprávnému závěru, že nevyhověla prvnímu opatření, čímž se měla dopustit porušení § 4b odst. 1 zákona o SZPI. Žalobkyně ve lhůtě určené prvním opatřením zajistila změnu etiket tak, že předmětné lahve vyrobené po 15. 11. 2023 již označovala novými etiketami, které byly upraveny v souladu s výhradami správního orgánu I. stupně.
69. Správní orgán I. stupně v prvním opatření uložil opatření podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI. Konkrétně, a zkráceně, uložil žalobkyni, aby zajistila úpravu textů na obalech jednotlivých lihovin z produktové řady S. ž. m., aby vyhovovaly evropským nařízením. Termín splnění stanovil do 15. 10. 2023. Žalobkyně opatření interpretuje tak, že povinnost upravit etikety tak, aby vyhovovaly požadavkům nařízení, má zajistit od 15. 10. 2023, resp. od 15. 11. 2023, a to s ohledem na formulaci povinností uložených prvním opatřením a na velmi krátkou lhůtu stanovenou správním orgánem I. stupně. Realizace změn etiket v obecné rovině ani v původně stanovené lhůtě nebyla podle žalobkyně objektivně proveditelná. Žalobkyně proto dospěla v dobré víře k závěru, že má zajistit provedení předmětných změn do budoucna.
70. S touto interpretací povinností uložených žalobkyni prvním opatření se krajský soud neztotožňuje. Naopak lze bezvýhradně přitakat odůvodnění žalované, že smyslem kontroly bylo zjištění, zda nejsou na trh uváděny potraviny označované rozporně se zákonem, čímž docházelo ke klamání spotřebitele. Pokud bylo zjištěno, že na trh a ke konečným spotřebitelům se dostávají výrobky nevyhovující právním předpisům, bylo a je smyslem opatření napravit závadný stav, tj. zajistit, aby takové výrobky na trh uváděny nebyly. Jak správně uvedla žalovaná, cílem kontroly a ukládaného opatření je ochrana spotřebitele, resp. jeho práva na pravdivé a nezavádějící informace o potravinách.
71. Nejen že interpretace uloženého opatření učiněná žalobkyní neodpovídá samotnému textu prvního opatření, dle kterého byla žalobkyně do uvedeného data povinna upravit texty na obalech kontrolovaných lihovin, ale neodpovídá ani smyslu takového opatření. Uváděla-li by žalobkyně nadále na trh a ke konečným spotřebitelům potraviny klamavě označené, byla by činnost kontrolního orgánu bezpředmětná a v konečném důsledku i zbytečná, pokud by nebyla sto zajistit důslednou ochranu spotřebitelů.
72. Skutečnost, že změna etiket, a tedy náprava vadného stavu je pro žalobkyni zatěžující a nákladná, ji nezbavuje povinnosti dostát povinnosti uložené prvním opatřením a už vůbec nemůže být důvodem takové interpretace původního opatření, že se uplatní až od 15. 11. 2023. Je rovněž irelevantní tvrzení žalobkyně, že správní orgán I. stupně mohl a měl přistoupit k uložení takového opatření jen v případě, měl-li by zjištěno, že opatření je realizovatelné. Správní orgán nebyl nikterak povinen zjišťovat, zda je žalobkyně schopna

svá pochybení napravit či dokonce zkoumat, jak nákladné je uvedení výrobků do souladu se zákonem.

73. Je pravdou, že v textu prvního opatření bylo možné podrobněji specifikovat, že náprava vadného stavu se týká nejen kontrolovaných lihovin z produktové řady S. m. obecně, ale označit lihoviny jak názvem výrobku, tak též jednotlivými šaržemi kontrolovaných lihovin. Avšak i bez této podrobnosti je podle krajského soudu první opatření ve spojení s kontrolními závěry (protokoly o kontrole) jasné a srozumitelné v tom, kterých konkrétních lihovin a jejich šarží se opatření týkalo a neumožňuje výklad předestřený žalobkyní. Žalobkyně ponechala klamavé etikety na všech kontrolovaných lihovinách beze změny, čímž nevyhověla prvnímu opatření. Závěry správního orgánu jsou proto namístě a námitka není důvodná.
74. Nad rámec toho je vhodné doplnit, že uložení opatření v podobě zákazu uvádění potravin na trh dle § 5 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o SZPI, jak bylo učiněné ve druhém opatření a napadeném rozhodnutí, není podmíněno tím, že kontrolovaná osoba nesplní dřívější opatření inspekce. I kdyby tato námitka byla důvodná, nemělo by to samo o sobě vliv na zákonnost nyní přezkoumávaného opatření.

V. D Námitka nepřiměřenosti opatření

75. Žalobkyně závěrem brojila proti nepřiměřenosti druhého opatření. Uvedla, že zákaz uvádění zboží na trh představuje značný zásah do provozu podniku žalobkyně, a v daném případě jej nelze považovat za vhodně zvolené a přiměřené opatření.
76. Podle § 5 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o SZPI platí, že *[i]nspektor vydá opatření, kterým kontrolované osobě zakáže výrobu zemědělských výrobků nebo potravin nebo jejich uvádění na trh, anebo výrobu tabákových výrobků nebo psychomodulačních látek, jejich distribuci nebo jejich uvádění na trh, jestliže tyto zemědělské výrobky, potraviny, tabákové výrobky nebo psychomodulační látky nesplňují požadavky stanovené zvláštním právním předpisem, přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo mezinárodní smlouvou.*
77. Nejedná se o jedinou možnost nápravného opatření poskytovanou inspektorovi kontrolního orgánu ustanovením § 5 odst. 1 zákona o SZPI. Je na správním uvážení kontrolujícího orgánu, k jakému opatření dle § 5 zákona o SZPI přistoupí. Jelikož však žalobkyně ani po uložení prvního, méně invazivního opatření podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI, závadný stav neodstranila (k čemuž ji byla uložena lhůta na její žádost prodloužena), přistoupil správně správní orgán I. stupně k ráznějšímu opatření (zákazu uvádění vadných výrobků na trh), aby zabránil pokračování klamání spotřebitele. Jen v takovém případě byl naplněn smysl a účel provedených kontrol.
78. Za této situace je pro posouzení věci irelevantní, jak vysoké náklady na nápravu závadného stavu byly a soud žalobkyní navržený důkaz neprovedl. Žalobkyně měla možnost napravit své pochybení při mírnějším opatření, ale nevyužila jej. Nerozhodná je též skutečnost, že správní orgán neměl výhrady vůči předestřenému postupu žalobkyní v žádosti o prodloužení lhůty. Žalobkyně požádala o prodloužení lhůty o jeden měsíc s podrobným odůvodněním stran náročnosti procesu změny etiket. Žalovaný tomuto jejímu požadavku vyhověl. Nelze klást správnímu orgánu I. stupně k tíži, že nebyl s to z takového předestřeného postupu výroby etiket posoudit, že žalobkyně první opatření interpretuje nesprávně. Z textu žádosti o prodloužení termínu ze dne 8. 11. 2023 to vskutku dovést nelze.

79. Ustanovení § 2 správního řádu sice ukládá správním orgánům chránit práva nabytá v dobré víře, ale soud není zřejmé, o jaké dobré víře žalobkyně pojednává, protože již prvním opatřením, vůči kterému odvolání nepodala, byla konstatována závadnost etiket na posuzovaných lihovinách. Nezbytný se zásah rovněž jevil, když žalobkyně povinnost uloženou prvním opatřením nesplnila. Zásada procesní ekonomie upravená v § 6 odst. 2 správního řádu se týká procesního postupu správního orgánu, který by měl být takový, aby nevznikaly nikomu zbytečné náklady. Rozhodně z ní nelze dovodit zákaz ukládání povinností, jejichž splnění je nákladné. Námitka nepřiměřenosti druhého opatření není důvodná.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

80. Soud na základě výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
81. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalované nad rámec její úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 19. června 2025

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu